

Krstenje u Karasevu. Vjerovanja

vineri, 14 octombrie 2011

{xtypo_quote}Prema karasevskom vjerovanju, svako se dijete mora krstiti, kako bi se o istilo od grijeha, jer tako Crkva kaže i tako treba.

{/xtypo_quote}

Krsteni kum kod Karasevaka postoji od starinje, od vjenanja. Ne smije se mijenjati kum, jer doti na obitelji ne e dobro pro i u životu. Kum se može promjeniti jedino ako on ne želi višekomovati. Tako er, kaže se da ako u jednoj obitelji svako novoro en e umre, treba promjeniti kuma. Za mijenjanje kuma postoji, tako er, jedan poseban ritual; prvo doti na obitelj odlazi kod kuma i traži blagoslov, nakon toga, majka djeteta treba iza i ispred ku e i prvog ovjeka što prolazi ulicom treba zamoliti za kumovanje. Ako pristane, bit e novi kum te obitelji.

Krstenje je bivalo u nedjelju. Rano ujutro, baka ispe e poga u i zavije je u katruncu. Pored nje stavi kobasicu, sir, rakiju, sve zajedno stavi u torbu, koju zamota, ali je ne vezuje, da bi snaha rodila još djecu. To odnese otac kumu i mole ga da primi krstiti dijete i da do e na kršstenje.

Ako se krsti muško dijete, kum ne smije jesti ništa do ru ka. On uzme žlicu, grebe zube, kako bi novoro en e imalo zdrave i jake zube. To uradi kum, ako je muško dijete, i kuma, ako je žensko. Tu torbu, kuma vrati nakon pola godine, i u nju stavi sijeme od tikve, od pasulja, od kukuruza, da bi imala još poroda.

Prije polaska u crkvu na kršstenje, novoro en e se kupa, maj-ka ga obla i u novu odje u, stavlja mu novu košulju. To je košulja bijele boje, nju je krojila baka djeteta od ponedjeljka do nedjelje, kako bi dijete moglo raditi svakog dana pa i nedjeljom. Kada je dijete spremno, baka ga stavi na prag, a majka ga treba presko iti i iza i vani. Dok ga preska e ona treba re i: Da se ure eš kad se ure e prag! Poslije se dijete stavlja u jastuk, sva porodica iza e ispred ku e, gdje baka daje dijete kroz prozor, a baba ga prihvati.

Prema karasevskom vjerovanju, nije dobro da se istoga dana krste dva djeteta istog spola, jer e jedan od njih umrijeti, ali se mogu krstiti jedno žensko i jedno muško dijete, ili dva novoro en eta ženskog i jedno muškog spola ili obrnuto.

Kršstenje se obavlja za vrijeme Svete mise. Kum, zajedno s majkom i ocem, unesu dijete u crkvu gdje ih eka sve enik. Prije kršstenja oni trebaju obnoviti svoju vjeru odgovaraju i na pitanja koja im stavlja sve enik, a zatim slijedi ritual kršstenja umazanjem djeteta vodom. Karasevci vjeruju da ako novoro en e pla e za vrijeme kršstenja, on pri a s Bogom. Poslije kršstenja svi se vra aju ku i. Prije nego što u u ku u, novoro en e prima neka žena radiljka, vrijedna, dobra i sre na, koja odnosi dijete u štalu, da zavoli marvu i poslije ga unosi u sobu. U isto vrijeme, kum-ako je muško dijete, ili kuma- ako je žensko dijete,

pozovu se u sobu, i na jednom tanjuru donesu se kosti od kokoške, da grebu zube, da bi dijete imalo zdrave zube.

Kada se rodbina okupi oko stola, donese se novorođenec, kuma ga uzme u ruke, kum održi zdravicu, a potom svi se pomole Bogu. Prije nego što se po ne jesti, novorođenec uzme neka ječmena žena, može biti i kuma, i umakne jedan komad kruha u svako jelo i poslije njime pomaže djetetu usne, kako bi bilo ječno.

Kada se završavaju ak, kum traži da mu ispred sebe, na sto, stave jedan tanjur u kojemu ima soli i opet da mu donesu novorođenec. Tanjur mora biti bijele boje, kako bi život djeteta bio bijel i veseo kao boja tanjura. U taj se tanjur stavlja poklon za dijete.

Po etak djejeg hodanja smatra se u narodu kao važan događaj, kada dijete prohoda prave se spine (vrpce), stavljaju se ispred djeteta, a nožem napravi se krst i kaže se: Krstam Božjim da ide! Svi skluci što su ti pod nogami ja ti sje em!

U Karaševu ima i nekih obreda koji se vrše da bi dijete progovorilo na vrijeme. Kaže se da bi dijete govorilo puno, treba ga nositi u vodenicu. Dijete se stavi u vreću, i putem ako se onaj koji nosi dijete u vreću i sretno s nekim ovjekom, taj ovjek-žena treba upitati: "Što nosiš tu?", a odgovor je: "Govor!". U vodenici dijete se stavlja u košaru, u bobu (zrnca kukuruza ili žita), kažu, da bi govorio kao vodenica. Ili u jedno zvono stavi se voda i daje se djetetu da pije, da govori glasnije od zvona.

Lina Tincul